

25 april 2014 Homilie bij de eeuwige professie van br. Steve Purperhart.

«Wetend dat het de Heer was, durfde geen van de leerlingen Hem vragen: "Wie zijt Gij?"»

Dierbare br. Steve, bij het overwegen van de tekst van dit evangelie trof dit zinnetje mij. Ik kwam er niet van los. Als zij wisten, die zeven leerlingen die waren gaan vissen, als zij wisten dat het Jezus was die hen uitnodigde, waarom zouden zij dan moeten vragen `Wie zijt Gij?' Ik voel toch ook geen noodzaak om jou vandaag te vragen: Steve, wie ben je? Of: ben jij het wel? Was er dan toch onzekerheid in hun hart?

Ik denk: er was vooral mysterie. De leerlingen herkenden de Heer. Al van verre, toen zij nog in de boot waren, op tweehonderd el afstand, had de leerling van wie Jezus veel hield tot Petrus gezegd: `Het is de Heer'. Hij heeft Hem waarschijnlijk herkend aan zijn stem, en ook aan de wonderlijke overvloed van de vangst, zodat het net nauwelijks was op te halen. De Heer stond daar aan de oever, maar zijn aanwezigheid was zo anders dan wat zij voorheen hadden ervaren. Tijdens zijn leven, toen zij met Hem waren opgetrokken, nadat Hij de eerste leerlingen getoond had waar Hij verblijf hield, en Hij hen voor en na geroepen had en samengebracht, in die tijd dat Hij hen geschoold had, toen stond Hij a.h.w. aan hun kant. Nu was Hij de oever overgestoken, en stond Hij daar als iemand van de overzij, en Hij gaf hen deel aan een werkelijkheid die zij niet bevatten konden.

Hij was daar opgedoken, volkomen onverwachts, niet terwijl zij in gebed samen waren, achter gesloten deuren, niet terwijl zij samen de Schriften bestudeerden, op zoek naar wat daar over Hem geschreven stond, niet terwijl zij met heilige dingen bezig waren, maar nadat zij een nacht lang samen hun vak hadden uitgeoefend en op zoek naar leeftocht hadden gevist, evenwel zonder het minste resultaat.

Niets hadden zij gevangen. In zijn laatste woorden, in die onvergetelijke toespraak bij hun samenzijn aan de vooravond van zijn Lijden had Hij hun gezegd: zonder Mij – los van Mij – kunt gij niets. Dat niets hadden zij nu in hun netten. Maar in hun onvermogen hoefden zij zich niet aan hun lot overgelaten te voelen. Niet in de steek gelaten. Niet gewogen en te licht bevonden. Want nu Hij er was, nu gaf Hij hen overvloed. Hij liet hen zelf de vangst binnenhalen. En Hij had al voedsel voor hen op het vuur staan: brood en vis.

Het verhaal van deze verschijning van Jezus aan zijn leerlingen is volgens de geleerden een toegift op het vierde evangelie. Het voorgaande hoofdstuk eindigt op wat een besluit lijkt van heel de tekst, een echte slotformule. Wat volgt is een belangrijke toevoeging voor de jonge kerk. Hoe moesten zij als gelovigen verder? Hoe konden zij verbonden blijven met de Heer? Waar Hem te vinden? De leerlingen zochten elkaar op. Zij vormden een hechte gemeenschap. Veel woorden waren niet nodig. Met een half woord begrepen ze elkaar. Ze deden eenvoudig wat zij vroeger hadden gedaan. Maar zij deden het anders. Zij deden het nu samen. En zij zijn veranderd. Volgzaam zijn ze geworden. De suggestie van die vreemde buitenstaander, die beste stuurman aan wal, die aanraadt het over een andere boeg te gooien verwierpen ze niet, maar ze volgden hem op. En zo mochten zij de nabijheid van de Heer ervaren.

Dierbare br. Steve, voor iedere monnik, en eigenlijk voor ieder mens, is de levensreis een zoektocht naar de Heer. De keuze voor het monastieke leven is het antwoord dat wij geven op een verlangen, dat de Heer het in ons heeft gelegd. Hij kan een mens direct aanspreken in zijn hart, zoals Hij sprak tot zijn leerlingen. Hij kan ons ook bezielen door zijn Geest, die mensen samenbrengt in een gemeenschap, bijeengehouden door Gods Woord, zoals de leerlingen na Pasen samen optrokken, en hun weg zochten in het leven. Elkaar tot steun. In onze benedictijnse gemeenschap zoeken wij samen de weg te gaan van het Evangelie in de overtuiging dat Jezus de Redder is van de wereld, dat er geen heil is buiten Hem. Zijn aanwezigheid is ons geluk. Bij Hem willen wij zijn. Maar zoals de leerlingen zelfs bij die uitzonderlijke ontmoeting met de verrezen Heer, toch bevangen bleven door een heilige huiver en het niet waagden Jezus op de man af vragen te stellen, zo blijft voor de monnik de spanning: hoe ontmoet ik de Heer in het woord van mijn broeder, in het woord van mijn abt? De leerling die Jezus liefhad wijst ons dan de weg van de liefde, de weg van het hart, en Petrus geeft ons het voorbeeld van het geloof. De gemeenschap met de broeders, de eenheid van hart met de Heer, het zijn de twee zijden van de medaille. Allebei worden ze door Jezus aangeboden als een gave en een oproep, als zijn geschenk en zijn vraag aan ons.

Toen Petrus hoorde dat het de Heer was, trok hij zijn bovenkleed aan en sprong in het meer. Vandaag, diebare br. Steve, doe jij de sprong in het diepe. Petrus dacht misschien even dat hij wel over het water kon lopen, en dat zijn kleed droog zou blijven. Maar wat deed het ertoe. Alleen belangrijk was de nabijheid van Jezus. Op zijn woord ging hij met plezier opnieuw het water in en trok het net aan land. Honderdriedeenvijftig grote vissen. Br. Steve, ik wens je toe dat ook jouw leven als monnik vruchtbaar mag zijn. Dat je de Heer dienen mag met grootmoedigheid, ongeveinsde liefde en volharding, en dat Hij het fundament zal zijn van al je doen en laten tot eer van God en geluk van jezelf en van je broeders en zusters.